

Ny skulestruktur Nord-Fron Kommune

Oppdragsgiver	Nord-Fron
Oppdrag	Ny skulestruktur
Rapport type	Tidlegfase tilleggsutgreiing til kommunestyret
Prosjekt nr.	230093
Dato	01.02.2024

Tilleggsutgreiingar

Nord-Fron Kommune

Ny skulestruktur – tilleggsutgreiingar til kommunestyret

Innhold:		side
1	Innledning	3
1.1	Bakgrunn	3
2	Felles 1-10-skule eller delt løysing (Administrasjonen)	3
2.1	Fordelar og ulemper ved 1-10-skule	3
3	Planmessige forhold (Administrasjonen)	6
3.1	Sørdorp	6
3.2	Barhaug	6
3.3	Oppsummering	6
4	Tomtekjøp for utviding av skuleområdet (Administrasjonen)	7
4.1	Bakgrunn	7
4.2	Videre prosess tomtekjøp	7
5	Bibliotek, kulturskule og helsestasjon	7
5.1	Grunnlag	7
5.2	Helsestasjon	7
5.3	Kulturskule	8
5.4	Biblioteket	8
5.5	Oppsummering (Nordplan og Administrasjonen)	9
5.6	Kostnader ved samlokalisering (Nordplan)	10
6	Areal for undervisning i praktisk arbeid (Nordplan)	10
6.1	Arealbehov og moglege løysingar	10
6.2	Kostnader	11
7	Klimagassrekneskap (Nordplan)	11
7.1	Gjennomførte berekningar	11
7.2	Oppsummering av resultat	11
8	Etterbruk (Administrasjonen)	11
8.1	Vurdering av moglege alternativ	11
9	Trafikksikring og infrastruktur (Nordplan og Adm.)	12
9.1	Tilgang til offentleg infrastruktur (Administrasjonen)	12
9.2	Gjennomkøyring til Toksevegen på Sørdorp (Administrasjonen)	12
9.3	Generelle tilrådingar kring trafikksikring (Nordplan)	13
10	Oppsummering (Nordplan)	13

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Nordplan AS har tidlegare utarbeida rapporten *Volumstudie og tomteanalyse* for ny skulestruktur på Barhaug eller Sødorp, samt tilhøyrande kalkylar.

Dette vart presentert i kommunestyremøte 21.11.23. I vedtak frå dette møtet bestilte kommunestyret tilleggsutgreiing for ein del aktuelle punkt. Tilleggsutgreiingane skal vera klare til kommunestyremøte i februar/mars 2024.

I denne rapporten vil vi her under utgreie dei aktuelle punkta – ref. protokoll frå ovannemnde kommunestyremøte. Delar av desse er utgreidd av Nordplan AS, medan administrasjonen har utgreia dei resterande punkta. Kven som har gjort kva er tydeleg markert i overskrift til kvart avsnitt.

2 Felles 1-10-skule eller delt løysing (Administrasjonen)

2.1 Fordelar og ulemper ved 1-10-skule

Då dette også tidlegare i prosessen har vore utgreia, har vi her valt å ta med eit utdrag frå tidlegare rapport som administrasjonen har utarbeida. Sjølv om dette er gjort i 2021, står konklusjonane seg framleis. Rapporten er basert på forskning, samt internasjonalt anerkjent teori og statistikk.

Utdrag fra rapport behandlet i kommunestyremøte 14.12.2021:

Rapport for utredningsarbeidet med ny struktur for skoler og barnehager i Nord-Fron kommune.

Tema: Kvalitet i skole.

2.2.6.2 Skole

I «Foreløpig rapport for utredningsarbeidet med ny struktur for skoler og barnehager i Nord-Fron kommune» er det i kapittel 3.» Pedagogiske vurderinger, midlertidig konkludert: *«Konklusjonen så langt er at innholdskvalitet, likeverdskvalitet, resultat-kvalitet og prosesskvalitet i liten grad er avhengige av om institusjonene er store eller små. Det er arbeidet i profesjonsfelleskapene som avgjør hvorvidt en barnehage/ skole har god kvalitet.*

Når det kommer til strukturkvalitet er det noe forskning som antyder at store skoler kan ha noen fordeler, men dette er ikke entydig. Vel så viktig som størrelsen på skolen er størrelsen på den enkelte klasse, og kvaliteten på lærerne er viktigere enn størrelsen på skolen.»

Høy kvalitet i utdanning realiserer bredden av mål som er i lov og planverk. I læreplanverket for skolen er eksempelvis likeverdige og tilpasset opplæring for alle et overordnet mål. Det mest grunnleggende innenfor innholdskvalitet, resultat-kvalitet og prosesskvalitet i skolen kan forenklet sies å handle om elevers faglige og sosiale læring og samarbeidet med hvert enkelt hjem for å oppnå dette. Elevene skal *utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne mestre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet.* (Opplæringsloven § 1-1). Elevenes læring og utvikling skal stå i sentrum for skolens virksomhet og alle elever skal ha opplæring tilpasset den enkeltes behov.

Skolen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis. (Opplæringsloven § 3-5)

Det er rektor på hver enkelt skole som er ansvarlig for ledelsen av disse profesjonsfelleskapene på skolene, delvis med felles strukturer gitt av skoleeier Nord-Fron kommune.

Lærere i profesjonsfelleskap

Elever skal oppleve å være et fullverdig medlem i fellesskapet på skolen, de skal ha tilpasset opplæring på sitt nivå, få tilbakemeldinger på hvordan de gjør det i læringen sin og tips til hvordan de skal bli bedre. De skal utvikle utforskertrang og kritisk sans, kildekritikk og reflektere, samtale, presentere og gjøre rede for konkrete og mer abstrakte problemer. Relasjonen mellom lærer- elev og elev-elev er avgjørende. Elevene skal utvikles både individuelt og kollektivt som medlem i klassefelleskapet. Dette krever dedikasjon og samarbeid mellom lærere på ulike trinn og i overganger mellom barnehage og skoleslagene våre. Skolen og foresatte arbeider sammen for at elevene skal oppnå den brede kompetansen sosialt og faglig. Dette samarbeider vi også med helsetjenestene i kommunen, spesialhelsetjenestene, PPT og barnevern om. Det er etter hvert blitt mange meninger om hvilken kompetanse man trenger i det profesjonelle læringsfellesskapet i skolen, flere hevder at man bør ha flere yrkesgrupper inn i skolen. Laget rundt eleven er avgjørende.

I tillegg til å ha en ryddig administrasjon av skolene kreves det rett prioritering og tilrettelegging for at man får utnyttet den høye kompetansen lærere og fagarbeidere i skolen besitter.

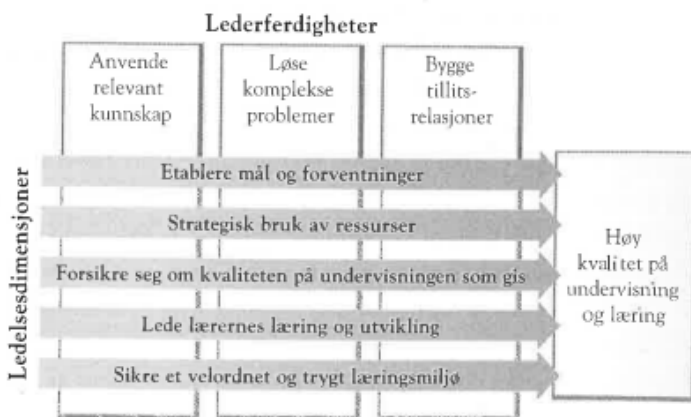
Det er derfor relevant å se nærmere på rektors rolle i utvikling og drift hva angår kvaliteten i skolene. Er dagens skolestruktur effektiv for å utvikle kvaliteten på skolene og tilbudet til Nord-Fron kommunes innbyggere?

Skoleledelse

Det er tidligere konkludert med at det er «arbeidet i profesjonsfellesskapet som avgjør kvaliteten på skolen, ikke størrelsen. Det er altså ikke belegg for å hevde at en liten er bedre enn en stor og motsatt. Vi kan da fastslå at kvalitet varierer. Det er læreren som er den avgjørende for resultatet, og det er naturlig da det er undervisning som er middelet når læring er målet. Ansvar for kvaliteten i skolene er det skoleeier som har, ofte delegert til rektorer å utvikle og håndheve. Professor Viviane Robinson har forsket på effekten av det skoleledere gjør, for å øke sannsynligheten for at undervisningen blir av høy kvalitet.

Professor Viviane Robinson forholder seg til fem hovedoppgaver for skoleledere.

1. Etablere mål og forventninger
2. Strategisk bruk av ressurser
3. Forsikre seg om kvaliteten på undervisningen som gis
4. Lede lærernes læring og utvikling
5. Sikre et velordnet læringsmiljø.

Figur 1.2 De fem dimensjonene støttet av de tre lederferdighetene

(Robinson 2014)

Robinson bruker begrepet «elevsentrert ledelse» og dette er godt dekkende begrep som tydeliggjør hva som er selve målet; elevens læring.

Det blir fort omfattende å gi en grundig innføring i alle oppgavene her. Det blir mer relevant å heller nevne hovedpunkter og oppsummeringer fra denne forskningen.

- I skoler der elever presterer bedre på akademiske ferdigheter enn det forventede nivået, utøves ledelse annerledes enn i ellers like skoler. (Robinson 2014)
- Robinson hevder det ikke er vanlig å stille spørsmål ved skolens påvirkning på elevenes læring når skoleledelsen vurderes. Forhold som omhandler administrasjon, økonomisk styring, ryddig skolegård, strukturert informasjon og veloppdragene barn kommer i første rekke.

Ryddig administrasjon er nødvendig, men bør ikke likestilles med effektiv ledelse. Det er fullt mulig for elever å prestere under nivået man kan forvente i slike skoler. Effektiv ledelse krever, i tillegg til ryddige administrasjonsrutiner at skolen sørger for undervisning og læring av høy kvalitet. Robinson peker på at arbeidet det er å forflytte skoler fra det ene til det andre kvalitetsnivået er krevende. (Robinson 2014)

Likevel er buskapet tydelig på hva som har best effekt på elevenes læring; *«Jo mer ledere fokuserer sitt arbeid og sin læring på kjernevirksomheten, som handler om undervisning og læring, jo større påvirkning vil de ha på elevenes læringsresultater.»*

Med denne kunnskapen om hva innenfor ledelse som virker på elevenes læring handler det dermed om hvilke muligheter man har for å prioritere nettopp dette?

Skolelederforbundet publiserte våren 2021 en undersøkelse med formål å kartlegge funksjonene og arbeidsbetingelsene blant egne ledermedlemmer. «Hva betyr lederskap i skolen?» har de oppsummert det de kaller «urovekkende funn:»

Lederne bruker tid på oppgaver de ikke ønsker å bruke tida på, og som heller ikke medarbeiderne ønsker, og som ikke er direkte nødvendig for å nå de målene som opplæringslovens § 1 vektlegger. Hovedinntrykket fra studien er med andre ord at lederne selv og deres medarbeidere ønsker at det brukes mindre tid på rene administrative funksjoner, og mer tid på kjernefunksjoner som å ivareta og utvikle ansatte og elever, samt å legge til rette for undervisningen. (https://www.skolelederforbundet.no/wp-content/uploads/2021/10/Skolelederforbundets-lederundersokelse_2021.pdf)

Viviane Robinson ble spurt om de fem hovedoppgavene kunne fungere som rammeverk for å evaluere rektorer.

Svaret var: *«omfanget av arbeidet er for stort og kompetanseområdet for bredt til at en med rimelighet kan forvente at en enkelt leder alene skal inneha høyt eller til og med moderat kompetansenivå innenfor alle disse fem områdene.»*

Hun ønsket at man heller skulle vurdere den samlede skoleledelse evne til å utføre disse oppgavene.

Drøfting

Laget rundt eleven er nevnt innledningsvis, dette er summen av all kompetanse de voksne som arbeider rundt elevene har. Har man større enheter økes mulighetene til at man kan spise tilbud til elever med utfordringer knyttet til lærevansker av ulik karakter. Det kan også gjøre det lettere å la ansatte med spesialkompetanse jobbe mer rendyrket med det de er gode på. Skolens ledergruppe skal samlet sett ha nødvendig kompetanse og kapasitet for å ivareta alle oppgavene på en tilfredsstillende måte. I dag er det kun rektorene som er 100% ledelsesressurs. Inspektører på de ulike skolene våre har også undervisning, slik at mye av lederoppgavene tilfaller rektor. Rektorer rapporterer at de bruker for mye tid på andre mindre viktige oppgaver. Undersøkelsen fra Skolelederforbundet er gjort blant medlemmene, det er å anta at dette er ledere som jobber både på små, mellomstore og store skoler. Det er derfor nærliggende å slå fast at en stor skole i Nord-Fron ikke vil løse disse utfordringene alene, men et relevant spørsmål er: *Er mulighetene større for å løse de komplekse oppgavene innenfor skoleledelse effektivt med færre skoler og større lederteam?*

Oppsummering skole

Lærere og ledere må jobbe sammen om å utvikle skolekultur der refleksjon over egen undervisning og hvordan man hjelper elever til god progresjon faglig og sosialt står sterkt. Dagens lærere har høy kompetanse, fokuset på ledelse kommer som et resultat av at skoler med gode resultater har ledelse med bestemte kjennetegn.

Færre skoler er et virkemiddel for å kunne sette sammen større og mer virkningsfulle lederteam som skal samarbeide om denne jobben. Det er også en fordel for å utnytte spesialkompetanse mot elever som krever særskilt tilpassa skoledager.

Arbeidsgruppen vurderer at det bør bli færre skoler enn i dag for å heve kvaliteten i skolene.

Konklusjon

Kapittel 2 – Pedagogiske vurderinger – kvalitet i skole og barnehage

Skole: Det er lite forskning som viser om større eller mindre skoler er å foretrekke for å sikre et godt læringsmiljø og gode læringsresultat. Det er lærerens praksis som oftest er avgjørende for skolens påvirkning av skolerresultat, men i kapitlet om kvalitet i skole er det vist frem hvordan en større skole har potensiale for å legge til rette for at lærere utvikler bedre praksis sammen. En større skole kan tilegne seg en bredere kompetanse både innenfor fagkombinasjoner til ansatte, og til arbeid med spesialpedagogiske tiltak og læringsmiljøtiltak.

Konklusjonen av kapittel 2 vil derfor være at arbeidsgruppa med utgangspunkt i rapportens innhold bør samle elevene på færre skoler enn vi har i Nord-Fron i dag.

3 Planmessige forhold (Administrasjonen)

3.1 Sødorp

Arealet ligger utenfor det definerte sentrumsområde for Vinstra. Dagens reguleringsstatus for området er skole/barnehage formål og tomten er tilstøtende mot boligområde, parkområde og veiformål. Etablering av grunnskole er sett på som ett sentrumstiltak, en etablering på Sødorp vil derfor være ett avvik fra de etablerte sentrumsplanene og kunne påvirke gjennomføringene av andre tiltak og utviklingstrekk.

3.2 Barhaug

Tomten ligger innenfor sentrumsplan og er definert som sentrumsområde. Dagens skoleareal er avsatt med skoleformål, mens tilstøtende arealer er avsatt til boligformål og offentlig tjenesteyting. Tiltaket vil kreve kjøp av tilstøtende tomter, det er ikke satt i gang noen prosess med eiere om utkjøp, og dette vil ha en konsekvens for tomtekostnader.

3.3 Oppsummering

For Barhaug vil det være naturlig å ha en egen reguleringsprosess i forbindelse med en eventuell utbygging siden arealene har ulike formål i dag, mens det for Sødorp er mulig å gjennomføre innenfor eksisterende planrammer. Det vil likevel være behov for en vurdering av behovet for regulering for begge alternativer når man går videre i detaljplanleggingen.

4 Tomtekjøp for utviding av skuleområdet (Administrasjonen)

4.1 Bakgrunn

Av dei vurderingane som er gjort i overnevnt rapport Volumstudie og tomteanalyse, framgår det at ein ved etablering av 1-10 skule på Barhaug er avhengig av tomteoppkjøp utenfor dagens skuleområde for å ha store nok areal iht. gjeldande normer.

Når det gjeld utvida 1-7-skule på Barhaug, viser den same rapporten at dette alternativet truleg kan gjennomførast utan tomteoppkjøp. Det er likevel utreda eit alternativ der skuleområdet er noko utvida også for 1-7-skule, då ein ved å gjera dette vil kunne få meir armslag og fleksibilitet i løysingane.

På Sødorp syner overnevnt rapport at dagens skuleareal er meir enn stort nok for ny 1-10-skule. Imidlertid er det også her utreda eit alternativ med noko tomteoppkjøp, ved at ein etablerer fleirbrukshall der Sødorp Gjestgiveri ligg i dag.

4.2 Videre prosess tomtekjøp

Tomtekjøp må vurderes når en har landet på valg av tomt og skolestørrelse, som det er skissert vil behovet være avhengig av dette. For alle alternativene med behov for tilleggsareal, er det tatt høyde for en estimert kostnad ved tomtekjøp, og denne er synliggjort i kostnadskalkylen. Videre arbeid med tomtekjøp bør ikke settes i gang før valg av tomtealternativ er gjort, og gjennomføring av oppkjøp er avhengig av omfang og antallet oppsittere.

5 Bibliotek, kulturskule og helsestasjon

5.1 Grunnlag

Kommunestyret har bede om utgreiing for ev. inkludering av bibliotek, kulturskule og helsestasjon i skuleprosjektet. Desse verksemdene ligg no plassert i separate bygg – kulturskulen i Folkets Hus, helsestasjonen på Sødorptunet og biblioteket i kommunehuset. Det er no innhenta uttale frå kvar enkelt verksemd til arealbehov og samlokalisering – desse er direkte gjengitt i avsnitta under.

5.2 Helsestasjon

Har ikke så mye å si hvor det blir lokalisert, men gjerne sentrumsnær, men plassering er ikke avgjørende. Det viktige er muligheter for samarbeid med andre tjenester og funksjoner. Vært fint å ligge i nærheten av bibliotek og videregående med tanke på samarbeid. Det kan også være positivt å være tilknyttet flerbrukshall. Det må understrekes at dette er en helsetjeneste, ikke en ren skoletjeneste. Ved samlokalisering må det være en annen inngang enn til skolen, og helsestasjonen kan ikke være en integrert del av skolen. Skolehelsetjenesten må likevel ha ett "skolehelsetjenestekontor" inne på skolen i nærheten av der elevene er selv ved samlokalisering. Det er mer ønskelig å være samlokalisert med legekontor (spesielt fra de som jobber med 0 - 5 år) en med grunnskolen. Skolehelsetjenesten må fremdeles være inne på hver enkelt skole i kommunen, også de som ikke blir slått sammen.

Akutt behov for nye lokaler til helsestasjonen for ungdom. Viktig at denne blir liggende sentrumsnært, og i nærheten av VVS (som er hovedbrukergruppa).

Kunne trengt to kontor til ut over dagens arealer. Plan utarbeidet i 2018 beregnet behovet til rundt 400 kvm. Nye lokaler bør også ta høyde for en mulig fremtidig sammenslåing med helsestasjonen i Sør-Fron.

5.3 Kulturskule

Folkets hus er ikke bygget for kulturskole, men fungerer og det er fint med eget hus hvor man ikke deler funksjoner.

Kulturskolen har utviklet seg mye siden Folkets hus ble tatt i bruk og undervisningsrommene er ikke tilrettelagt for nye fag og undervisningsmetoder.

Kulturskolen kan ikke bruke samme lokaler som skolen, blant annet vil det være tidsmessig overlapping, undervisningsrom må være spesialtilpassa både utstyrmessig og akustisk og lærerne bruker undervisningsrom også som kontor og til forberedelse.

Kan bygges inntil en skole, men det vil i kulturskolen være elever fra to kommuner og 10 forskjellige skoler i Midtdalen og det vil være unaturlig med samme inngang siden noe av undervisningen skjer i skoletida. Dette er viktig både praktisk og som identitetsbygger, slik at det ikke føles som man kommer inn på skolen for de som ikke går der, og at man bør oppleve et miljøskifte for de som går på skolen. For mange er det nok bra å "forlate" skolen og gå til et annet tilbud.

Atrium i en skole er ikke et logisk fremføringsrom for kulturskolen. Vanskelig å kombinere teknisk utstyr mellom ett fremføringsrom og et atrium.

Det vil være mer relevant med samlokalisering med andre tjenester:

- kino
- bibliotek
- frivilligsentral
- helsestasjon; helseperspektiv mot elever med ulike behov, musikkterapeut
- Samlokalisering med egne rom + kafé som "hjertet" i bygget er topp!
- tjenester inn mot "fritidskulturlivet", som har drift på samme tid av døgnet som kulturskolen.
 - finnes ikke tilrettelagte øvingsrom for revy, korps og kor
- tilknytning til VVS, både for lærere og elever.
- dansesalen på VVS

Generelt er alle rom litt for små i dag, spesielt kunstrommet. Akustisk tilpasning er viktig i et nytt bygg. Nytt bygg kan tilpasses faktiske behov og løses innenfor omtrent samme grunnflate som i dag.

5.4 Biblioteket

Har gode lokaler i dag, men plasseringen er for dårlig. Bygd på 80-tallet, biblioteket har forandra seg siden den gang.

Biblioteket ligger allerede i dag "på grensa" av sentrumsavgrensingen. Det er uaktuelt å flytte biblioteket lenger ut av sentrum. Det er nesten ingen drop-in trafikk i dag, og folk må ha et ærend for å gå på biblioteket. Vil være positivt å komme nærmere sentrum, så en samlokalisering på vestsida av Vinstra ser biblioteket meget positivt på.

Ved samlokalisering med skole må man passe på at folkebiblioteket ikke blir et skolebibliotek. Kjempeviktig med egen parkering og inngang, slik at andre lånerer ikke må inn på skolens område for å besøke biblioteket. Også viktig med klare regler for bruk i skoletiden, etter avtale og med følge av lærer.

I andre kommuner blir folkebibliotek samlokalisert med skole til en form for “SFO”. Dette kan være en utfordring for drift.

Nærhet til VVS er viktig, og biblioteket på VVS er naturlig å tenke at kan samlokaliseres som en del av biblioteksfellesskapet.

Det er også behov for arrangementsareal, men samlokalisering med andre med samme behov er vesentlig for dette.

Det vil være positivt å være lokalisert i nærheten av voksenopplæring, det er mange brukere av biblioteket fra der, det er også mange brukere fra flyktningmottaket.

Praktisk med kort vei til biblioteket for skolene med tanke på arrangement på dagtid, men det er flere skoler i kommunen, så alle må fortsatt ha lik tilgang og mulighet til å besøke biblioteket uavhengig av skolested.

Arealstørrelsen er god nok som i dag, bare litt dårlig utnyttet. Eneste tilleggsareal det er behov for er til studierom og møterom.

5.5 Oppsummering (Nordplan og Administrasjonen)

Ut ifrå uttalenene frå dei tre aktuelle verksemdene er det både fordelar og nokre moglege utfordringar ved å samlokalisere desse med ein ny skule. Dei eksisterande lokalane til dei ulike fungerer stort sett greitt i dag, men har alle behov for noko oppgradering og omorganisering. Når det gjeld grunnflate/storleik er det ikkje dei største behova for utviding, og truleg kan ein i store trekk klare seg med om lag det same som i dag, dersom ein får organisert seg betre og meir effektivt.

Nokre sentrale punkt:

- positivt for elevene og foresatte at alt er samlokalisert rundt skole
 - kollektivtransport
 - kort vei til fritidsaktiviteter
- ikke full gevinstuthenting uten å slå sammen alle skolene i kommunen for helsestasjon og kulturskole
- viktig å styrke tilknytning til VVS
- det er ingen fullverdig kultursal i midtdalen
- det er vanskelig å se for seg sambruk av rom med skole
- det er praktisk med sambruk av rom mellom frivilligsentral, kulturskole, bibliotek, kino
- DKS-opplegg kan gjennomføres i arrangementsrommet til biblioteket

Ut ifrå dei innspela som har kome inn er det vanskeleg å trekkje ein klar konklusjon om ev. samlokalisering. Det kan synast som mest naturleg å tenkje samlokalisering for biblioteket og kulturskolen, då delar av aktivitetane i helsestasjonen nok i større grad bør skiljast tydeleg frå skuleareala. Uansett er det liten gevinst å hente i sambruk av areal, og alle verksemdene påpeiker at deira lokale uansett bør separerast noko frå sjølve skulebygget – enten i form av eit tilbygg med eigen inngang, eller separat bygg.

Alle verksemdene ønskjer ei plassering i sentrum, altså på vestsida av elva.

Lokalisering for alle dei tre verksemdene bør utgreiast vidare før ein tek ei beslutning, og også sjåast i ein større samanheng med sentrumsutviklinga i Vinstra. Truleg kan det vera hensiktsmessig å gjennomføre desse utgreiingane som eit eget prosjekt, og ikkje som ein direkte del av skuleprosjektet.

5.6 Kostnader ved samlokalisering (Nordplan)

Når vi no har kalkulert forventa kostnad for at nybygg også skal inkludere helsestasjon, bibliotek og kulturskule, har vi teke utgangspunkt i dei areala desse verksemdene har til rådighet i dag. Dette då vi framleis er i ei tidleg fase, der romprogram eller planløyseringar enda ikkje er utarbeida.

Alle alternativa som er ugreia i tidlegare presentert rapport med Volumstudie og tomteanalyse er såpass romslege i uteareala, at dei fint også kan romme eit nybygg med ei tre aktuelle tilleggfunksjonane. Unntaket er 1-7-skule på Barhaug utan tomteoppkjøp. Her vil desse tilleggfunksjonane potensielt utløyse behov for tomteoppkjøp, men dette er vanskeleg å seie sikkert i den fasen ein er i no. Vi har no derfor i kalkylen valt å berre kalkulere pris for nybygg, utan at ev. tilleggsbehov for tomteoppkjøp er medteke.

Forutsetninger	Bibliotek		Helsestasjon		Kulturskole		Totalt	
BTA _{nytt}	760		400		380		1540	
Kostnadskalkyle	Bibliotek		Helsestasjon		Kulturskole		Totalt	
	Kostnad	kr/BTA	Kostnad	kr/BTA	Kostnad	kr/BTA	Kostnad	kr/BTA
01 Felleskostnader	3 298 389	4 340	1 698 972	4 247	1 572 783	4 139	6 570 145	4 266
02 Bygning	12 015 681	15 810	5 991 696	14 979	5 665 886	14 910	23 673 263	15 372
03 VVS-installasjoner	3 635 004	4 783	2 037 052	5 093	1 702 589	4 480	7 374 645	4 789
04 Elkraftinstallasjoner	2 259 142	2 973	1 434 036	3 585	1 501 109	3 950	5 194 287	3 373
05 Ekom og automatisering	1 451 107	1 909	825 403	2 064	691 409	1 819	2 967 919	1 927
06 Andre installasjoner	528 216	695	0	0	0	0	528 216	343
01-06 Huskostnad	23 187 540	30 510	11 987 158	29 968	11 133 777	29 299	46 308 475	30 070
07 Utomhus	412 769	543	101 790	254	0	0	514 560	334
01-07 Entreprisekostnad	23 600 310	31 053	12 088 949	30 222	11 133 777	29 299	46 823 035	30 405
08 Generelle kostnader	3 166 956	4 167	1 665 158	4 163	1 580 146	4 158	6 412 260	4 164
01-08 Byggekostnad	26 767 266	35 220	13 754 107	34 385	12 713 923	33 458	53 235 296	34 568
09 Spesielle kostnader	0	0	0	0	1 076 952	2 834	1 076 952	699
10 Merverdigavgift	6 691 817	8 805	3 438 527	8 596	3 447 719	9 073	13 578 062	8 817
01-10 Basiskostnad	33 459 083	44 025	17 192 633	42 982	17 238 593	45 365	67 890 309	44 085
11 Forventet tillegg	2 342 136	3 082	1 203 484	3 009	1 206 702	3 176	4 752 322	3 086
01-11 Prosjektkostnad	35 801 218	47 107	18 396 118	45 990	18 445 295	48 540	72 642 631	47 171
12 Usikkerhetsavsetning	4 015 090	5 283	2 063 116	5 158	2 241 017	5 897	8 319 223	5 402
01-12 Kostnadsramme	39 816 308	52 390	20 459 233	51 148	20 686 312	54 438	80 961 854	52 573
13 Prisregulering	0	0	0	0	0	0	0	0
01-13 Sum kalkyle	39 816 308	52 390	20 459 233	51 148	20 686 312	54 438	80 961 854	52 573

Kalkyleoppsett for tilbygg med bibliotek, helsestasjon og kulturskule

Som ein ser av dette kalkyleoppsettet, vil eit tilbygg for desse funksjonane, basert på same antall m² som dei har til rådighet i dag, utgjere ein forventa investeringskostnad på om lag 81 mill. Som nevnt over er ev. behov for tomtekjøp dette kan utløyse ikkje inkludert i kalkylen.

6 Areal for undervisning i praktisk arbeid (Nordplan)

6.1 Arealbehov og moglege løysingar

I dei areala som er nytta i tidlegare presenterte kalkylar, ligg det også inne noko areal for undervisning i praktiske fag. Om ein ønskjer å styrke moglegheitene for undervisning i praktisk arbeid, kan dette gjerast på fleire måter, til dømes ved samarbeid med bedrifter eller lag/organisasjonar som har kompetanse og tilrettelagte areal for slike aktivitetar.

Det kan også gjerast ved at ein byggjer ekstra areal tileigna denne type undervisning. Då romprogram per i dag ikkje er utarbeida, har vi no i denne utgreinga lagt inn som føresetnad at ein set av 300m² spesielt tileigna undervisning i praktiske fag. Dette bør kunne dekkje to til tre spesialrom med tilhøyrande støttefunksjonar.

6.2 Kostnader

I tidlegare kalkylar ligg pris per brutto m² nybygg på mellom 52.000 og 60.000 kr, avhengig av storleik på bygga. Om vi tek eit gjennomsnitt av desse, vil prisen per m² nybygg ligge på om lag 56.000 kr. Ut ifrå dette kan ein grovt estimere at kostnad ved å bygge 300m² ekstra areal for undervisning i praktisk arbeid vil utgjere om lag 16,8 mill i ekstra investeringskostnad.

7 Klimagassrekneskap (Nordplan)

7.1 Gjennomførte berekningar

Nordplan har gjennomført tidlegfase klimagassberekningar for dei alternativa som tidlegare er presentert i rapporten Volumstudie og tomteanalyse (nemnt over).

Dette er gjort på eit svært overordna nivå, basert på dei areala som foreligg per i dag, samt storleik og utforming av dei bygga som må rivast i dei ulike alternativa. Eigen rapport av klimagassberekningane følgjer som eige vedlegg.

7.2 Oppsummering av resultat

Basert på ovannemnde undersøkingar, ser ein at det per i dag er marginale forskjellar mellom dei ulike alternativa når det gjeld klimagassberekningane. Dei største forventede utsleppa gjennom levetida til bygget kjem frå materialbruken. Kva material ein vel i vidare prosess, ved utforming av nybygget vil såleis potensielt ha stor påverknad på dette. Treverk har låge utslepp, og ein kan til dømes velje lavkarbonbetong og resirkulert stål for å begrense utsleppa.

Om ein klarar å få til ein viss andel ombruk av materialar og komponentar, vil dette også kunne påverke positivt.

8 Etterbruk (Administrasjonen)

8.1 Vurdering av moglege alternativ

For begge alternativ er etterbruk av den bygningsmassen som ligger der i dag utfordrende, ved Barhaug kan deler eller hele dagens bygningsmasse benyttes til Voksenopplæring uten større behov for tilpasninger. For Sødorp Skole og Vinstra Ungdomsskole er det mindre fleksibilitet i byggene og dårligere tilrettelagt for dette, og noe investering eller ombygging vil være nødvendig, alderen på byggene tilsier også at de har mer begrenset levetid med tanke på tekniske installasjoner.

Ellers gjelder at formålet de er bygget for, alderen på teknisk installasjon og manglende fleksibilitet i planløsninger og arealer gjør det vanskelig å utnytte arealene til formålsbygg kommunen ser behov for i dag og byggene bør da saneres.

Begge tomtene kan videreutvikles på flere måter og det må vurderes om tomtene skal selges eller utvikles i kommunal regi.

Barhaug:

En sanering av dagens skolebygg og omregulering av områdene i tråd med omkringliggende arealer kan åpne opp for eneboliger/rekkehus og leilighetsbygg. Tomten ligger tett inntil eksisterende boligarealer og infrastrukturen er utbygd både med vei, vann og avløp i området. Tomten ligger også innenfor sentrumsplanområde og en fortetting av boligområdet er i tråd med utviklingen.

Tilstøtende areal er i kommuneplanens arealdel avsatt til offentlig formål, en omregulering av skoletomten kan åpne opp for etablering av flere funksjoner innenfor helse og eldreomsorg. Nærhet til Sundheim og gode arealmuligheter med utbygd offentlig infrastruktur åpner for dette.

Sørdorp:

Tomten kan videreutvikles med boligtomter for enebolig, rekkehus eller leiligheter. Tilstøtende arealer er etablert som boligareal i det. Det må gjennomføres en reguleringsprosess, og blant annet legges frem forslag til trafikkavvikling på tomten. Arealet er også delvis ulendt og vanskelig å bygge i, noe som begrenser utnyttelsesgraden av tomten noe.

Tomten er også tilstøtende til forretning og industriområde. Det er lite aktuelt å etablere ny industri på området med nærheten til eksisterende boligarealer. Forretning utenom handel kan vurderes som ett alternativ, men vil da komme utenfor sentrumsplanen og trekke utvikling vekk fra denne.

9 Trafikksikring og infrastruktur (Nordplan og Adm.)

9.1 Tilgang til offentlig infrastruktur (Administrasjonen)

Offentlig transport:

Begge tomtealternativer har i dag opparbeidet gode rutiner for skoleskyss via buss. Begge løsninger har tilstrekkelig med kapasitet til å øke trafikken ut over dagens situasjon. Barhaug sin nærhet til bussforbindelsene for videregående gir en noe større fleksibilitet for å benytte offentlig transport også utenom skolerutene.

Privatbil

For Barhaug er ansatte og gjesteparkering tenkt ned mot Gamle Skåbuveg. Her får man god separering mellom gående og kjørende, samt holder biltrafikken utenfor det definerte område for skole, samtidig som det gir korte avstander inn til skolebygget.

Ved Sørdorp er parkering for ansatte og gjester tenkt enten ved en ny innkjøring lengre nord på tomten, eller på sørsiden ved Gjestgiverne. Begge alternativer gir god adskillelse fra skoleområdet, men begge parkeringene vil være tilknyttet skoleveier og gi noen konflikter ved passeringpunkt.

For begge alternativene vil det også legges til rette for kortidssoner for levering og henting av elever.

Vann, avløp og slokkevann

Begge tomtealternativene ligger i områder med godt utbygde anlegg for vann og kloakk og det er ikke begrensende i tilknytning. For Barhaug er det i tillegg tilstrekkelig adgang til trykkvann for å tilfredsstille krav til slokkevann i ett sprinkelanlegg. For Sørdorp vil kapasiteten sette begrensning for hva som er mulig å det må tas andre grep for å sikre tilstrekkelig slokkevann for de tenkte nybyggene.

9.2 Gjennomkjøring til Toksevegen på Sørdorp (Administrasjonen)

Ved utbygging på Sørdorp må gjennomkjøringen til Toksevegen endres, det er ikke trafikksikkerhetsmessig tilrådelig å benytte dagens løsning med gjennomkjøring mellom Ungdomsskolen og Sørdorp skole. Stenging av veien for gjennomkjøring slik at arealet ikke båndlegges må vurderes i videre prosess, da dette er den beste løsningen for en ev. fremtidig skoleutbygging på Sørdorp.

Dersom veien ikke stenges for gjennomkjøring opp til Sørdorpvegen er det sett på to alternativer:

- Adkomsten fra Øvregata til Toksevegen beholdes og nytt skolebygg trekkes mot sør på tomten, det må etableres en overgang mellom arealene nord og sør for Toksevegen.
- Det etableres en ny avkjøring fra Øvregata ved eiendom 286/139 med tilkobling mot dagens veitrase ved Toksevegen 27.

For begge alternativene vil tomteutnyttelsen bli innskrenket:

- Ny innkjøring fra nord vil stenge adkomsten til arealene opp mot Sødorpveien, samt gjøre gangadkomsten via Torehaugvegen mer usikker inn mot skolen. Torehaugvegen er i dag mye brukt av elever som ikke har behov for skoleskysst. Løsningen gir en god fleksibilitet i gjenværende skoletomt, og man står relativt fritt til plassering og utforming av nytt skolebygg.
- Ved å beholde dagens trase, vil Toksevegen være en barriere på skoletomten og det må etableres en planfri passering mellom arealene. Adkomsten vil beslaglegge en del areal siden den må dimensjoneres for frie høyder for passering av biler, samt være tilpasset personer med funksjonsnedsettelse. Dette gir føringer for plassering av skolebygget og gjør at friarealene til deler av skolen vil kun nås via en smalere adkomst. Løsningen frigjør imidlertid arealene opp mot Sødorpvegen slik at man får en mer variert skolegård på de arealene som er tilgjengelig.

9.3 Generelle tilrådingar kring trafikksikring (Nordplan)

Både Barhaug og Sødorp har godt fungerande løysingar for av- og påstigning til skulebussar. Dei har baa bussplassar som er etablerte på utsida av skuleområdet, men med tilrettelagte gangstiar frå bussen og opp til skuleområdet. Desse løysingane er i utgangspunktet tenkt å behalde i dei alternativa som no ligg føre.

Vi er framleis i ei tidleg fase, der øvrige trafikale løysingar ikkje er planlagde i detalj. Det som vert viktige fokusområde i vidare planlegging av dei trafikale løysingane for skulen, er mellom anna følgjande:

- Henting og levering av skuleelevar bør i størst mogleg grad leggast på utsida av skuleområdet. Dette bør også kunne gjennomførast utan rygging, ved at ein har ei løysing med gjennomkøyring/rundkøyring
- Det må etablerast ei køyremoglegheit fram til hovudinngang, for levering av varer, samt transport av personar med rørslehemningar. Denne åtkomsten kan til dømes sikrast med bom/hindringar som kan senkast, eller ved tydeleg skilting
- Parkering for tilsette og besøkande bør også i størst mogleg grad leggast på utside av skuleområdet, eller i det minste separerast frå uteområda for elevane
- På Barhaug bør ein vurdere om hovudtilkomsten skal flyttast til sørsida, frå Gamle Skåbuvegen, slik at ein minimerer trafikken gjennom bustadområde
- Gjennomkøyring på skuleområdet ved Sødorp må avviklast, ev. leggast om. Dagens løysing er ikkje tilrådeleg.

10 Oppsummering (Nordplan)

Ut ifrå tidlegare utgreiingar, og tilleggsutgreiingane i denne rapporten kan ein trekkje ut følgjande hovudpunkt:

- 1-10-skule er meir økonomisk gunstig enn ei delt løysing, både ved investering og over levetida
- 1-10-skule er også fordelaktig både pedagogisk og driftsmessig
- Vestsida av Vinstra, altså Barhaug, er den mest naturlege lokasjonen for ny skule med tanke på sentrumsutviklinga og sentrumsplanar som ligg føre.
- Ved Barhaug krev 1-10-skule utviding av skuleområdet ved tomteoppkjøp. Sødorp har stort nok tomteareal, men gjennomkøyringa til Toksevegen er ei utfordring.

- Bibliotek, helsestasjon og kulturskule kan godt lokaliserast i nærleiken av ny skule, men det er truleg lite å hente i sambruk av areal. Samspelet mellom desse tre verksemdene er vel så viktig som ev. samspel mot skule.
- Bibliotek, helsestasjon og kulturskule ønskjer seg til vestsida av elva. Helsestasjon ønskjer ei tilknytning til legekontor og VVS.
- Det er små skilnader mellom dei ulike alternativa når det gjeld klimagassrekneskap, men her kan ein gjere grep i vidare prosess som kan påverke i positiv retning.
- Eksisterande skulebygg har begrensa moglegheiter for etterbruk i kommunal regi, då byggjeår og utforming gjer dei lite fleksible til bruk for kommunens behov.
- Barhaug kan truleg nyttast til vaksenopplæring, medan Sødorp og (det meste av) VUS truleg bør sanerast. Sjølve tomtene kan utviklast til fleire formål, både i kommunal og privat regi.

Som det framgår over, syner utgreiingane som er gjort så langt at det er fordelaktig å samle skulane til ein 1-10-skule, heller enn å fortsette med delt løysing. Nordplan vil på grunnlag av dette derfor tilrå at Nord-Fron kommune no går vidare i prosessen med 1-10-skule som grunnlag for vidare arbeid med skulestrukturen.

Det har tidlegare vore nemnt frå politisk side at det er ein fordel for borna å bytte skule, og få eit nytt skulemiljø ved overgang til ungdomstrinnet. Erfaring frå andre skuler syner at dette kan løysast ved at ungdomstrinnet er plassert i ei eiga fløy, og med eigne uteareal, innanfor 1-10-skulen. Ved overgang til ungdomsskulen vil ein då uansett oppleve ei endring, med nye lokale og med nye areal ein får tilgang til.

Når det gjeld val av lokasjon for skulen, er det fordelar og ulemper med utbygging både ved Sødorp og Barhaug. Sødorp har store nok uteareal i dag, medan Barhaug truleg vil krevje ei utviding av tomteareal. På den andre sida er Barhaug mest i tråd med dei overordna planane for sentrumsutviklinga på Vinstra. Barhaug er også mest logisk med tanke på samlokalisering med andre kommunale tenester, samt moglege synergieffektar opp mot VVS og dagens fleirbrukshall.

Basert på dette meiner Nordplan at både vurderte lokasjonar er eigna for etablering av ny skule, men at Barhaug per no kan synast som det beste alternativet.

Vedlegg:

Tidlegfase klimagassberekning